

שבת דף ס

ולא בטבעת שאין עליה חותם

הא יש עליה חותם - חייבת, ← אלמא: לאו תכשיט הוא.

סתירה: ורמינהו: **תכשיטי נשים טמאים, ואלו הן תכשיטי נשים: קטלאות, נזמים, וטבעות. וטבעת בין שיש עליה חותם בין שאין עליה חותם, ונזמי האף.**

תירוץ 1: ואמר רבי זירא: לא קשיא; הא - רבי נחמיה - לא תכשיט הא - רבנן - תכשיט דתניא: **היא של מתכת וחותמה של אלמוג - טמאה, היא של אלמוג וחותמה של מתכת - טהורה, ורבי נחמיה מטמא. שהיה רבי נחמיה אומר: בטבעת - הלך אחר חותמה, בעול - הלך אחר סמלוניו, בקולב - הלך אחר מסמרותיו, בסולם - הלך אחר שליבותיו, בערסא - הלך אחר שלשותיו. וחכמים אומרים: הכל הולך אחר המעמיד.**

תירוץ 2: רבא אמר: לצדדים קתני; יש עליה חותם - תכשיט דאיש, אין עליה חותם - תכשיט דאשה.

תירוץ: רב נחמן בר יצחק אמר: טומאה אשבת קרמית? טומאה - (במדבר לא) **כִּי נִעְשָׂה** אמר רחמנא - וכלי הוא, שבת - משום משוי אמר רחמנא, אין עליה חותם - תכשיט, יש עליה חותם - משוי.

ולא במחט שאינה נקובה.

קושי: למאי חזיא?

תירוץ: אמר רב יוסף: הואיל ואשה אוגרת בה שיערה.

קושי: אמר ליה אביי: ותהוי כבירית טהורה, ותשתרי!

תשובה 2: אלא תרגמה רב אדא נרשאה קמיה דרב יוסף: הואיל ואשה חולקת בה שיערה.

קושי: בשבת למאי חזיא?

תירוץ: אמר רבא: טס של זהב יש לה על ראשה

בחול - חולקת בה שיערה.

בשבת - מניחתה כנגד פדחתה.

משנה. **לא יצא האיש בסנדל המסומר, ולא ביחיד בזמן שאין ברגלו מכה. ולא בתפילין, ולא בקמיע בזמן שאינו מן המומחה. ולא בשריון, ולא בקסדא, ולא במגפיים, ואם יצא - אינו חייב חטאת.** טעם לאיסור לצאת בסנדל המסומר: סנדל המסומר מאי טעמא? אמר שמואל: שלפי הגזרה היו, והיו נחבאין במערה... כסבורין היו שבאו עליהם אויבים, דחקו זה בזה והרגו זה את זה יותר ממה שהרגו בהן אויבים.

טעם אחרת: רמי בר יחזקאל אמר: בבית הכנסת היו יושבין, ושמעו קול מאחורי בית הכנסת, כסבורין היו שבאו עליהם אויבים, דחקו זה בזה והרגו זה את זה יותר ממה שהרגו בהן אויבים.

באותה שעה אמרו: אל יצא אדם בסנדל המסומר.

תלמוד ירושלמי מסכת שבת פרק ו דף ח טור א/ה"א

מפני מה גזרו על סנדל מסומר יש אומרים שהיו רואות את ראשו ומפילות ויש אומרים שהיו שומעות קולו ומפילות ויש אומרים על ידי שהיו נדחקין זה בזה והורגין זה את זה

קושי על טעמים אלו: אי הכי, בחול נמי ליתסר!

תירוץ: מעשה כי הוה - בשבת הוה.

קושי: ביום טוב לישתרי! אלמה תנן: **(משלחין כלים ביום טוב, בין תפורין בין שאינן תפורין)**

אבל לא סנדל המסומר, ולא מנעל שאינו תפור (ביום טוב).

תירוץ: בשבת מאי טעמא - דאיכא כינופיא, ביום טוב נמי - איכא כינופיא.

קושי: תענית ציבור איכא כינופיא, ליתסר!

תירוץ: מעשה כי הוה - בכינופיא דאיסורא, הכא - כינופיא דהתירא הוה.

ואפילו לרבי חנינא בן עקיבא דאמר: לא אסרו אלא בירדן, ובספינה, וכמעשה שהיה, הני מילי - ירדן, דשאני משאר נהרות, אבל יום טוב ושבת - כי הדדי נינהו, דתנן: **אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד.**

צמצום האיסור בסנדל המסומר : אמר רב יהודה אמר שמואל : לא שנו אלא לחזק, אבל לנוי - מותר.
שאלת בירור : וכמה לנוי?
רבי יוחנן אמר : חמש בזה וחמש בזה,
ורבי חנינא אמר : שבע בזה ושבע בזה.
קושי על ר' יוחנן : מיתיבי : **סנדל הנוטה עושה לו שבע, דברי רבי נתן. ורבי מתיר בשלוש עשרה.** בשלמא
לרבי חנינא - הוא דאמר כרבי נתן, אלא רבי יוחנן דאמר כמאן?
תירוץ : הוא דאמר כרבי נהוראי ; דתניא, **רבי נהוראי אומר : חמש מותר, ושבע אסור.**
פסיקה : אמר ליה איפה לרבה בר בר חנה : אתון תלמידי רבי יוחנן - עבידו כרבי יוחנן, אנן נעביד כרבי
חנינא.